

هفته‌نامه‌ی **رۆژی گهل** به خوشحالی‌هوه بیره‌وه‌ریه‌کانی به‌ریژ مام زرار سلیمان به‌گ ده‌رگه‌له‌یه‌یی به زنجیره بِلاو ده‌کاته‌وه.

مام زرار سلیمان ده‌رگه‌له‌یی تیکۆشه‌رنکی دَربینی رِنگه‌ی ئازادی و یه‌کسانبخواری کوردستانه، له به‌ستینی خه‌باتی سیاسی دا ناسراوه، بیره‌وه‌ریه‌کان بۆ خوڤان ده‌دوین، میژووی تیکۆشانی ئه‌و تیکۆشه‌ره ده‌گێرنه‌وه، لاپه‌ره شاراوه‌کانی میژووی خه‌بات و تیکۆشان ناشکرا ده‌که‌ن.

بیره‌وه‌ریه‌کان له شی‌وه‌ی کتیب تاپ کراوه، به‌لام هه‌یچ دامه‌زراوه‌به‌ک ئه‌رکی چاپکردنی له‌هه‌ستۆ نه‌گرتوه، هه‌لبه‌ت هۆکاری سیاسی له پشت چاپ نه‌کردنی دا هه‌یه. فه‌رموون با به‌یه‌که‌وه بیره‌وه‌ریه‌کان بخوینینه‌وه‌و لێی

به‌شی یه‌که‌م - ٦

باری گرانى وه‌رزى زستان له ئه‌ستۆى من ده‌که‌وى

(ئهممهدى خه‌ديجه كهر)
مرۆڤيكي فه‌قير بوو. ديار كرابوو دارى سووته‌مه‌نيمان بۆ به‌يئى، به‌يانيان ده‌هاته مال و هينسترى ده‌برد، باره دارى بۆ ده‌هينايين و ده‌رۆيشته‌وه، به‌خپو كردنى هينسترو مابين كه‌وتبوه سه‌رشانى من، زستانى ئه‌و ساله زۆر دژوار بوو، به‌فر زۆر بارى‌ريگه‌كان بۆ ماوه‌يه‌ك گيران ، ئه‌و ماوه‌يه‌ ده‌بوايه و‌ه‌لاغه‌كان چاوديزى بكريين.

وه‌رزى زستان به‌سه‌ر چوو وه‌رزى به‌هار هات، سه‌رده‌مى چونه ده‌ره به‌تايه‌ت له‌و گوندانه‌ى ده‌كه‌ونه نيو كينه‌وكان و بنارى كينه‌وكان ، دانيشتوانى ئه‌و گوندانه هه‌ر له‌سه‌ره‌تاي به‌هار به‌شى زۆرى رۆژه‌كانيان له ده‌ره‌وى گوند له قه‌ديالى چيا به‌سه‌ر ده‌برد، به دواى خوارده‌مه‌نيه‌كاني وه‌رزى به‌هاردا ده‌گه‌ران كه‌له‌لای خۆمان پيى ده‌گوترئ (كه‌وش) ئه‌و كه‌وشه‌ش له‌(كه‌نگرو ريواس و كو‌ارگ)و شتى تر پيگه‌تاوه‌و.

له‌وه‌رزى هاوينيشدا سه‌رگه‌رمى كۆكردنه‌وى داننه‌ويئله‌و به‌رووبوومى باخچه‌كان ده‌بوون، بۆ به‌ردانه مازيش چه‌ند رۆژيک خه‌لك به‌كۆمه‌ل ده‌رۆيشتنه مازى چين.

له وه‌رزى پايزدا به‌شيكى زۆرى خه‌لك به دواى (قه‌زان و گيوژو به‌روو) دا ده‌گه‌ران و‌كزيان ده‌كردنه‌وه‌و رۆژيان به‌سه‌ر ده‌برد.

له‌سه‌ره‌تاي به‌هار له‌گه‌ل هانتى

ئهو وه‌رزو به‌رابرى بارانى به‌خوڤ به‌فسرى قه‌ديالى كينه‌وكان ده‌تويئسه‌وو كه‌سندو دۆل و شيوه‌كان ئاوى به‌فراويان پيدا ده‌رژيته خوار، گولزارى سروشتى به‌ر رۆژو نزاره‌كان و‌به‌رزاييه‌يى‌كان ده‌رانئيئته‌وه، دانيشتوانى گونده‌كان ده‌كه‌ونه جموجۆل، بۆ هه‌روه‌ده‌رى به‌سه‌ارى ئه‌وساله رۆژيک نيكراى (كاردى) كه‌رانى گوندى ده‌رگه‌له له گوند ده‌رکه‌وتن ده‌رۆيشتنه راو و كاردى كاتيک سه‌يرى ريگه‌ى چينيرانم كرد، به‌راى خۆم وا بوو كه‌س له گوند نه‌ماوه هه‌موويان ده‌رکه‌وتوون وا به‌ره‌و (هن‌درين) ده‌رۆن هه‌رکه‌س تـسووره‌که‌ى به‌شانه‌ويه وا له هه‌وارزى چينران سه‌رده‌که‌ون سه‌ره‌تاي گه‌يشتيه (گۆڤى شايب) پيش ره‌هه‌کانى پيشه‌وه له گۆرى شايبى دايان به‌سته شايبى هه‌تا ئه‌وانى ترپان گه‌يشتنى، ئه‌و کاته ده‌سته ده‌سته به‌ره‌و زينى ده‌رگه‌له سه‌رکه‌وتن، له‌سه‌ر زينى تيه‌ شايبه‌ک کرا، ئه‌وجا كه‌وتنه رى و به‌ بنارى (هه‌ندرين) دا تيه‌رپين و له‌ناو دارستاندا بلاو بوون، هه‌ريه‌که‌ى بۆ لايه‌ک به‌نيازى کۆکردنه‌وى كاردى به‌لام پيش ئه‌وى بلاو بکه‌ن شويني به‌يه‌ک گه‌يشتنه‌وى نيوه‌رۆ ديارى کرا

،ئه‌وه‌ى جيگه‌ى ياد کردنه‌وه‌يه‌و به‌رده‌وام ديت‌وه يادم ئه‌ويه له‌دى خۆمدا کچيکم خۆش ده‌ويست واشم هه‌ست ده‌کرد ئه‌ويش منى خۆش ده‌ويت، که‌چى ئه‌وه‌نددى ده‌مکرد نه‌مه‌توانى راسته‌وخۆ بيدوينم و مه‌رامى دلمى پى بليّم له‌وکاته‌ى كاردى كه‌ره‌كان بلاوه‌يان کرد، به‌هه‌لم زانى چاوديزى کچه بکه‌م بۆ كوى ده‌رۆيشت، وورده وورده لا‌به‌لا به‌داويدا رۆيشتم سه‌رده‌ميک بۆم هه‌لکه‌وت لى نزيک که‌وته‌وه، به‌يه‌ک گه‌يشتين وکه‌وتينه‌ئاخاوتن، له‌ئاخاوتنه توانيم مه‌رامى خۆمى پزرايگه‌ينم ئه‌ويش مه‌رامى ئه‌وه‌بوو به‌يه‌ک بگه‌ين، له‌و به‌يه‌ک گه‌يشته‌مان ته‌واو ريک که‌وتين، دلمان يه‌ک بوو، له دواى ئه‌و دل خۆشيه‌دا هه‌ريه‌که‌ى به‌ لايه‌کدا رۆيشتين به‌ره‌و ئه‌و شوينته‌ى ديار يکرابوو، نيوه‌رۆ لى کۆبينه‌وه. ئه‌وه‌ى شايه‌نى لى دوانه ئه‌ويه ئه‌و رۆژى قه‌ديالى (هن‌درين) به‌رۆژيکى يادگارى ميژوويى دل خۆشى خۆمى ده‌ژميرم، له‌و رۆژدا بوو که توانيم مه‌رام به‌ريکى به‌دى بينم له‌گه‌ل خۆشه‌ويسته‌که‌م ، ئه‌گه‌رچى هه‌ردوو‌کمان بچوک بووين له‌گه‌ل ئه‌وه‌ش دلمان له‌گه‌ل يه‌ک بوو، له‌و رۆژدا ئاره‌زووى هه‌ردوو‌کمان يه‌کى گرته‌وه.

ئهو رۆژه‌ى ناو دارستانى کيوى (هن‌درين) پر له كاردى که‌ران ببوو، له هه‌موو که‌ندو دۆل و باسکيک ده‌نگى لاوان تيک هه‌لاوى يه‌کتربيوون، هه‌ريه‌که‌ى به ئاره‌زووى خۆى گزرانى ده‌کوژن، له هه‌موو شوينيک گوى بيستى ئاوازى ناسکى کچه ده‌نگ خۆشه‌کان ده‌بووم. شايانى ئه‌ويه بليّم ئه‌و رۆژه ياديکى تايه‌ت بووله ژيانى مندا.

هه‌روه‌ده‌رى به‌هاران له‌وه‌دايه زياتر بۆ خۆشى و رابواردن ده‌رۆنه كه‌وش، ئه‌وانه‌ى ده‌رۆنه چيا ده‌بينى هه‌رچه‌ند که‌سيک به‌يه‌ک ده‌گن تيله‌گه‌کانيان داده‌نين و ده‌ستى به‌کتر ده‌گرن و ده‌ست ده‌که‌ن به شايبى کرد ده‌که‌ن .

ئه‌وه‌ى زۆر جوانه ئيواران که ده‌گه‌ريئته‌وه هه‌ريه‌که‌ى چه‌پکيک گولى شليز ده‌خاته ناو تيله‌گه‌کانيان که نيشانه‌ى كاردى که‌رانه.

وه‌ک له سه‌ره‌وه نوسراوه له‌گه‌ل گواستنه‌وى مالمان له ماويليان وورده وورده کاره‌کانى مال به‌ره‌و په‌شيوى ده‌رۆيشت، به‌ديار ده‌که‌وت که بارى گران له‌سه‌ر شانى من زياد ده‌بى. له دواى ئه‌وه‌ى باوکم ميگه‌لى مه‌رى به شوانى دا بيست سه‌ر بزى دۆى مال گيزايه‌وه، بردمانه لای شوانى گوند (قادر خه‌ليل)که ناسرابوو (قادره لال) بزنه‌کامنمان به ئه‌و سپاردن. له سه‌ره‌تاي هاويندا رۆژيک پييراگه‌ياند که دوو بزى ديار نين. به شوان گۆترابوو گوتبوى ده‌رۆمه‌وه شوينى دويني، ده‌يان دۆژمه‌وه دياره به‌جى ماون، دوو سى رۆژ بزنه‌کان نه‌دۆزرانه‌وه، بئ سه‌رو شوين بوون، شوان گۆتبوى يه‌کيکم له‌گه‌ل بيت به‌يانى بزنه‌گه‌ل بينيئته‌وه گوند، من ده‌رۆمه ناو ميگه‌له‌کانى بن کارۆخ، به‌لکو سه‌ر په‌ر بووين، له‌سه‌ر خواستى شوان ئيواره له‌گه‌لى چووم، ئيواره ده‌نگ بوو له‌گه‌لى سه‌ره‌وه ده‌ره‌که‌وتين کاتيک گه‌يشتينه ناو گورستانى (مام شيخ هه‌مه‌زه) بزنه گه‌ل به‌بنارى کيوى هه‌ندرين دا به‌ديوى بن کارۆخ به‌سه‌وه‌ر ده‌رۆيشت روو له (بريشک)، ته‌واو تاريک داکه‌وت، بزنه گه‌ل به‌ناو گيا به‌رزه‌کانى قه‌د پالى چيا سه‌ر ده‌که‌وت ببوه چرپه چرپ وات ده‌زانى ناخۆ چييه؟

ئه‌وه‌ى به‌لامه‌وه زۆر سه‌ير بوو ده‌نگى بالنده‌کانى به‌شوه ده‌خوين گوى بيست ده‌بووم و هه‌ستم را ده‌کرت نه‌مه‌ده‌زانى که بالنده‌ى وامده‌زانى درنده‌يه، دوايى له شوانم پرسى قادر ئه‌وه ده‌نگى چييه ديت؟ گوتى ده‌نگى مه‌ره ديت؟ شوان که‌ميک زمانى له‌نگ بوو تى ده‌گيرا گوتى: کو نازانى ده‌نگى چييه؟ هه‌ر ئه‌و جارته گوى له ده‌نگى ئه‌وها بووه؟ گوتم ئه‌رى وه‌للا يه‌که‌م چاره ئه‌و هۆرم گوى ليبيت، ئه‌و ده‌نگه زۆر سه‌يره وه‌ک ده‌نگى مه‌ر وايه؟ شوان پيکه‌نى و گوتى: ئه‌ويه قه‌ره‌باشکه‌يه، ئه‌و قه‌ره باشکه به‌چه‌ند جوژيک ده‌خوين، وه‌ک

رۆژى گهل

بیره‌وه‌ریه‌کانم

زرار

سلیمان

به‌گ

جه‌مه‌د

ئاغای

میترگه‌ سوور

به‌رزایى چيا له‌ناو شاخه‌کان ده‌له‌وه‌ران، ئه‌و شوينتم ده‌ست نيشان کرد، ئه‌گه‌رچى دوورو

سه‌ختيش بوو به‌ره‌و ئه‌و شوينه رۆيشتم هه‌تا شوان هاته خواره‌وه، په‌ريمه‌وه به‌رى (هه‌ندرين) و به‌چيا دا سه‌رکه‌وتم، کاتيک ده‌بينم گه‌يشتومه‌ته سه‌رى (به‌سته ريواس) له‌و شوينته‌ى ده‌ست نيشانم کردبوو زياتر سه‌رکه‌وتبووم که‌ميک گه‌رامه‌وه، بزنه‌کانم دۆزه‌يه‌وه دانمه پيش خۆم و دام گيزانه خواره‌وه وکه‌وته دوويان هه‌تا هينانمه ناو گه‌لى، ئه‌وه‌نده‌يان ئاو خوارده‌وه باسى ناکريت، له‌ويش هينانمه‌وه ناو گوند، زۆر له پيش ميگه‌ل گه‌يشتمه‌وه چى.

که ئم گۆت بزنه‌کانم له‌سه‌رى به‌سته ريواس هينانه‌ته‌وه باوه‌ريان پى نه‌ده‌کردم، ده‌يان گۆت چۆن توانيوته بگه‌يمه ئه‌و شوينه ! وايان ده‌زانى من راست ناکم ، به‌لام (ئهممهدى مام شه‌ره) منى ديبوو که بزنه‌کانم له چيا هينا بوونه خواره‌وه، گوتبووى: (من له سه‌ره نيزى بينيم مندايک له ناو گاوآن له سه‌ر به‌سته ريواس به دواى دوو بزى که‌وتبوو ده‌ى هينانه خواره‌وه، کاتيک گه‌يشته باسکى بارويان ئه‌وجا ناسيم زراره، ئه‌وه‌کاته باوه‌ريان کرد که له‌کوى بزنه‌کانم هينانه‌ته‌وه.

مازۆ: مازو به‌رى دارى مازوه، داره‌که‌ش له دره‌خته‌کانى قه‌د پالى چيايه، له سه‌رده‌مه‌کانى رابردوا مازۆ ده‌فرۆشراو بۆ ده‌باغ به‌کار ده‌هينرا، خه‌لكى گونده‌کانى ناوچيا مازويان كۆ ده‌كردنه‌وه، ئه‌وه‌ى دياريدهبه ئه‌و گوندانه‌ى نزيک به دارستان به‌كۆمه‌ل ده‌رۆيشتن بۆ مازۆ چنين ، مازۆ چنين ببوه ره‌وشينيکى سالانه‌ى گونده‌کان، له‌به‌ر ئه‌وه له گونده‌کان ياسايه‌ک داندرابوو نه‌ده‌بوو هه‌چ که‌سيک پيش رۆژى به‌ردانه مازو بروت ، تاکه مازويک بکات، ئه‌وه‌ى پيش ئه‌و رۆژه ده‌ده‌غى شکاندا به‌سزای دياريرکراوى ده‌گه‌يشت، مازوش ساليک هه‌يهو ساليک نيه‌ى. وه‌ک ره‌وشت پيشى به‌ردانه مازۆ زووتر خه‌لك خۆيان ساز ده‌داو چۆلكيان دروست ده‌کردن. چۆلاک داريکى دريژى به‌سه‌رکه تايه‌ته بکۆردنى ئه‌و مازوانه‌ى ده‌ستيان نه‌ده‌گه‌يشتى، منيش ئه‌و ساله خۆم ئاماده کرد له‌گه‌ل منداله‌کانى مام (سه‌يدناغا) برۆمه مازۆ چنين، بۆ ئه‌و مه‌به‌سته ئيواره‌ى رۆژى

ژماره (192) **يه‌کشه‌مه** ٢٠٠٧/٨/19

به‌ردانه مازۆ رۆيشتمه مالى مام له‌وى نوستم، له‌به‌رئه‌وه‌ى ده‌بى له‌گه‌ل تاريک و رۆنى به‌يئانى له‌و شوينه بن که مازوى لى ده‌چنن، سه‌ير له‌وه‌دابوو ئه‌و شه‌وه هه‌تا به‌يانى خه‌وم لى نه‌که‌وت! چييه ده‌رۆمه مازۆ چنين، ئه‌وه‌ش ئه‌وه ده‌گه‌ينتى جارى به‌که‌مم بوو بچم بۆ مازۆ، کاتيک خه‌وم لى که‌وت بوو ئه‌وه‌ندم زانى يه‌کيک له‌کچه مامه‌کانم وشىيارى کردمه‌وه، ديار بوو هه‌ر شه‌و بووکه‌وتينه رى، به‌شه‌ويش گه‌يشتينه ناو دارستانى چيا ماوه‌يه‌ک دانيشتين هه‌تا دونيا رۆناک بوو، به‌چاوى خه‌واڤ به باشى داره‌که‌نام نه‌ده‌ديت که‌چى دياربوو هه‌رداريک زه‌لاميکى

له‌سه‌ربوو مازويان ده‌چنين، خۆشى له‌وه‌شوه هاوه ده‌لين (مازۆکه‌رى له‌هه‌موو لايه‌که‌وه ده‌نگى مازۆکه‌ران ده‌هات، هه‌رکه‌سه‌ى به‌ئاره‌زووى خۆى تىى هه‌لکردبوو، چوى ئاره‌زووى بوو ده‌يگوت. بيگومان له‌وکاته‌دا گويت له‌چۆره‌ها ئاواز ده‌بوو له‌به‌رئه‌وه‌ى هه‌ر که‌سه‌ى

دروون

دونييا

ئەگەر کەرکوک بدرێ بە یوێن – دەبن خەلکی بەبن شیو بنوێن.

بەو پێ یەى کەرکوک لە بۆ کوردستان، وەکو ئاو وایە لەبۆ دارستان، سالانیکى دوورو دريژ شوێرشى کورد ئەدەبیياتى خۆى لەسەر ئه‌و عيشقه دارشتيبوو. تەنانەت مندالان و فیرخوازان فیرى ئەلف و بیى ئه‌و عيشقه دەکران و دواتر دەگوێزرایه‌وه بۆ قه‌ره‌ولى قه‌نگى هه‌لۆکان. به‌داخه‌وه ئیستا به‌هۆى هه‌له‌ى هه‌ندئ له‌به‌رپرسه‌ خه‌زبى و حکومه‌یه‌کانى کورده‌وه ئینتیمای بوون بۆ ئه‌و شاره، یان ئینتیمای ئه‌و شاره بۆ کوردستان، باسه‌که‌ى ئه‌وه‌نده بوه به‌شیکى عه‌یبه که له‌هه‌ندئ شوین ئەک به‌رکرى له ناسنامه‌ى ئه‌و شاره ناکرێ بەلکو براى به‌رپرس پێى عه‌یبه که بلێ خه‌لكى ئه‌ویم. ئهم له‌خۆبایى بوون و کال بوونه‌وى نیشتمان په‌روه‌رییه له‌وه‌ده‌چى جاریکى دیکه سه‌رى هه‌موو کورد بکاته‌وه به‌قورا، کورد هه‌ر له‌دواى روخانى به‌عسه‌وه نه‌یتوانى سود له‌و پرۆسه‌یه وه‌رگرئ و به‌نرخیکى که‌م تاپۆى گه‌وره وه‌رگریته‌وه، هه‌رزوو ئه‌مریکیه‌کان درکیان به‌وه کرد که کورد قایبى ئه‌وه نییه ئه‌و ئه‌مانه‌ته وه‌رگرئ له‌و شاره چونکه کوردیک نه‌توانئ له‌ناوخۆى پۆستى ئیدارى شاریک دابه‌ش بکاو ریز له‌یه‌کتر نه‌گرن ئه‌ى چۆن به‌يانى ریز له نه‌ته‌وه‌کانى دیکه ده‌گرئ و ديموکراتى پیاده ده‌کا. له‌به‌رئه‌وه به‌په‌له بته‌و باره‌کای خۆى هینا به‌سه‌ر چاله نه‌ته‌کانى کەرکوک و (ستۆبێ) به‌ کورد کرد. هه‌ندیک له کورده‌کان ئهم که‌له‌هه‌چه‌ کردنى خۆیان پێ خۆشتربوو له‌وه‌ى تەنازوبول بکه‌ن بۆ یه‌کترو کردیان به‌ بیانویه‌ک که ئیمه ده‌مانه‌وى خزمەت بکه‌ین به‌لام نایه‌لن.ئهم ناھوشیاریه‌ى کورد له‌و شاره ریگای خۆشکرد بۆ کۆنه به‌عسى و عه‌ره‌به توندپه‌وه‌کان و تورکه رگه‌ن‌په‌رسته‌کان چیتر حساب بۆ کورد نه‌که‌ن. به‌لام دواى هه‌لبژاردنه‌کانى ئەنجومه‌نى کەرکوک، که دیسان جه‌ماوه‌رى کوردی ئه‌و شاره بوونه‌هۆى سه‌رخستنى لیسته‌که‌یان، وه‌دواى په‌سه‌ندکردنى ده‌ستورو چه‌سپاندنى ماده‌ى (١٤٠)، ئاهيک به‌به‌ر کوردا هاته‌وه‌و دل‌ه‌راوکه ناحه‌زانى داگرته‌وه. بۆیه عه‌ره‌به شۆقینییه‌کان و کۆنه‌به‌عسییه‌کان به‌هاوکارى هه‌ندئ ده‌ولەتى ئیقلیمى و رۆژئاوایى زرگارکه‌رى عیراق و ریکخراوى قاعیده، به تیرۆرکردنى و تەقاندنوه که‌وتنه‌ ویزه‌ى شاره‌که‌و به‌تایه‌یتش ناوچه کوردییه‌کان، ئیستا ره‌وشى شاره‌که زۆر ئالۆزه‌و ئه‌مریکیه‌کانیش وه‌کو چۆن له‌شوینه‌کانى دیکه‌ى عیراق سه‌رکه‌وتوو نه‌بوون له‌ويش هه‌یجان پێ ناکرئ، له‌وه‌ش ده‌ترسن وه‌زه‌که‌که له‌مه ئالۆزترپى و نه‌وته‌که‌شيان له‌کيس بچى. له‌به‌رئه‌وه پرۆژه بریارىکیان ئاماده‌کرد له نه‌ته‌ويه‌یگکرتوه‌وه‌کان هه‌تا به‌رپه‌وبەردنى کاروبارى ئه‌و شاره به‌و ریکخراوه بزۆکراسییه بسپێرن و خۆیان له مه‌سه‌له‌کان بدزنه‌وه. به‌م پيیه‌ش ئه‌مریکا نه‌وتى خۆى هه‌به به‌به‌رده‌وامى ده‌یيات، هه‌ر کیشه‌یه‌کیش له‌مه‌ودا رووبدات ئهم لێى به‌رپرس نییه. هه‌رچى ماده‌ى (١٤٠) یش به‌هیناوشى مراد ده‌بیته‌وه، چونکه هه‌رکه‌سى شاره‌زای میژووى (UN) بیته ده‌زانى تانیستا هه‌یچ کیشه‌یه‌کى تاسه‌ر چاره‌سه‌ر نه‌کردوه. هه‌ربه‌وپییه‌ش بئى ده‌ستورى عیراق ده‌چیته بن بوستالى ده‌سروکائى ناو (UN) وه. رهنگه ئەگەر ئەمریکاو به‌رتانیا بزائن کورد کیشه‌یان بۆ دروست ده‌کات له‌سه‌ردابرائى کەرکوک له کوردستان به‌نه‌وتى (شېواشوۆک و زاخۆ) رازیبیان بکات له‌م کاته‌دا بۆ دوا‌روژيش که‌س نازانى چیان لئ ده‌کات.